

RESTAURATIE AFTRAP FACELIFT DIENSTWONINGEN DONGECENTRALE

▲ Mark, Pierre en Paul Hoes staan weer even voor de deur van de voormalige dienstwoning van de Dongecentrale waar ze hun jeugd doorbrachten. FOTO RENÉ SCHOTANUS/PIX4PROFS

Pierre en Paul weer terug in fijn huis van hun jeugd

Als kind woonden Paul en Pierre Hoes in een dienstwoning van de Dongecentrale. Nu staan ze weer voor nummer 22. Verlangend om naar binnen te gaan.

Kees Klijn
Geertruidenberg

Ze moeten even wachten maandag. Tot feestelijk een begin wordt gemaakt met de herbestemming van de dienstwoningen. Die eer is aan gedeputeerde Stijn Smeulders en Sylvia Pijnenborg, directeur van BOEi voor het restaureren en herbestemmen van cultureel erfgoed. Met het ‘tamponeren’ van nummer 22, trappen ze de werkzaamheden af.

Paul (62) en Pierre (70) popelen in tussen om naar binnen te gaan. „Het voelt als het uur van de waarheid”, zegt Paul (62) tegen de toehoorders. „Ik heb hier twaalf jaar gewoond, tot 1973. Met enorm veel plezier, het voelde als ons huis. Ik ben heel benieuwd of het werkelijk zo groot is als we toen dachten. Voor ons gevoel was het een kasteel.”

Voor hij een stap een stap over de drempel zet, vertellen hij en broer Pierre (70) hoe er werd geleefd door

We woonden hier met veel plezier, het voelde als ons thuis

– Paul Hoes, voormalige bewoner

zijn ouders, de vier kinderen. „We waren behoorlijk bevoorrecht, want we werden met een busje opgehaald voor school.” Pierre: „We moesten wel te voet naar huis.” Paul: „Mijn ouders hoefden maar met hun vingers te knippen of de PNEM regelde het. Als ons moeder na twee jaar het behang beu was, bracht de onderhoudsman de staalboeken. Allemaal op kosten van de zaak.”

Trippelende muizen

De huizen, ruim honderd jaar geleden gebouwd, waren slecht geïsoleerd. Pierre: „Maar we hebben nooit kou geleden. De PNEM zorgde voor energie, dus werd er gebeld naar het kantoor om de verwarming een paar graden hoger te zetten.” Waar ze wel last van hadden: „Muizen trippelden tussen de schuifdeuren, rattenvallen stonden in de bijkeuken.” Pierre: „Soms zat er ook een kat in.”

Kattenkwaad uithalen, dat deden ze ook. Maar het werd meestal opgemerkt. Pierre: „In een van die dienstwoningen zat de schakelwacht. Als die zag dat het niet in de haak was, belde hij mijn vader bij de Amercentrale op. En die pleegde een telefoontje met mijn moeder om ons op ons donder te geven.” Ach, het is een voetnoot bij een geweldig fijne jeugd. Paul: „Hutten bouwen. Dan gingen

naar het magazijn. Sprokkelden we spullen bij elkaar, mocht allemaal van de chef.” Pierre: „We hadden ook een zandbak. In de zomer maakte de PNEM er een zwembad van.”

Het was een keurig nette buurt, een beetje elite. Paul: „Al heb ik het zelf nooit zo ervaren.” Pierre: „Voor het huis lag een tuin met bloemen. Elke dag werd die bijgehouden.” Broer Mark (56): „Even verderop was een heuvel, daar sleeden we vanaf. Toen leek het wel een halfuur te duren, alsof je op een berg stond.”

Verrassend groot

Na hun praatje gaan ze naar binnen, via een granieten vloer in de hal. Het lijkt klein. „Toch vind ik het nog verrassend groot”, zegt Paul in de voorkamer. Het wit van het plafond is doortrokken met eilandjes met een wat troebele kleur. Paul lacht: „Ik ben pal erboven geboren, kennelijk is het vruchtwater naar beneden gesijpeld.” Wat jammer is: ze mogen uit veiligheidsoverwegingen niet naar hun slaapkamers.

Ze zijn weer even naar hun jeugd gearachuteerd, daarvan genoten. Half 2024 zal aannemersbedrijf Oome in samenwerking met BOEi de restauratie voltooien. Dan kunnen bedrijven erin trekken. Alle panden zijn al verhuurd.

Oosterhout: alleen deel van centrum vuurwerkvrij

In Oosterhout is met de jaarwisseling wederom één vuurwerk-vrije zone van kracht: de Klappeijstraat. De horecastraat is al zeker tien jaar vuurwerkvrij in het kader van openbare orde en veiligheid. Anders dan bijvoorbeeld buurstad Breda komen er geen zones bij.

Palko Peeters
Oosterhout

De discussie over zin en nut van vuurwerk-vrije zones laaide in 2019 even op. Een motie die pleitte voor zones haalde het toen niet, het oude regime van één zone bleef in stand. De gemeente geeft er de voorkeur aan meer aan de voorkant te doen, aan preventie en de politie-capaciteit ontbreekt om overal te controleren.

Rond de jaarwisseling zal volgens een gemeentewoordvoerder niet specifiek op vuurwerk worden gehandhaafd, maar de sus-teams die worden ingezet voor ‘algeheel toezicht’ zullen stappers en feestvierders wel aanspreken als daar aanleiding voor is. Vorig jaar zijn bij de jaarwisseling geen boetes uitgedeeld.

Minder schade

Met de vuurwerkschade gaat het ook de goede kant op. Bij de vorige jaarwisseling bedroeg die zo’n 8300 euro, eerdere jaren lag het schadebedrag rond de 11.000 euro. Dan gaat het vooral om vernielde afvalbakken, containers en andere publieke eigendommen.

Voor het afsteken van vuurwerk gelden de landelijke regels: alleen afsteken tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur. Buiten deze tijden is het strafbaar om vuurwerk af te steken. Er kan een taakstraf of boete opgelegd worden bij een overtreding. En vuurwerk wordt in dat geval in beslag genomen.

In Breda zijn zeventien vuurwerk-vrije zones ingericht, in 2020 waren dat er nog tien. Na drie jaar heeft Breda de stekker getrokken uit de vrijwillige vuurwerk-vrije zone; geen enkele buurt of wijk heeft zich aangemeld.

Breda sluit twaalf drugspanen in 1,5 jaar tijd

Sluiting is noodzakelijk, zegt burgemeester

■ stad & streek 4